

Załącznik nr 1 do Uchwały nr 6/13/09/2016 Rady Pedagogicznej
z dnia 13.09.2016 r.

Zespół Szkolno- Przedszkolny
w Niwiskach

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

„Szkoła z zasadami”

SPIS TREŚCI:

I Cele programu

II Zadania wychowawcze i zadania szkolnej profilaktyki. Cele wychowawcze szkoły. Cele opiekuńcze

III Procedury

IV Ewaluacja Programu

V Normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej

Rozdział I

CELE PROGRAMU

- Współpraca z rodzicami i opiekunami
- Wspieranie rodziców w ich roli wychowawczej, opiekuńczej i edukacyjnej
- Integracja grupy
- Nauczanie i wychowanie w kontekście Praw Człowieka
- Bezpieczeństwo dzieci w szkole i poza terenem placówki
- Wychowanie do wartości, w tym patriotyczne, ekologiczne i prozdrowotne
- Wychowanie w poszanowaniu tradycji i kultury polskiej
- Rozwój osobisty, rozwijanie zainteresowań m.in. czytelniczych i uzdolnień
- Rozwijanie kompetencji informatycznych oraz świadomości wynikającej z korzystania z Internetu oraz innych komunikatorów
- Nabywanie umiejętności dbałości o swoje bezpieczeństwo
- Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole
- Przeciwdziałanie agresji słownej i fizycznej w szkole
- Promowanie zdrowego stylu życia

- Kształtowanie właściwych postaw i zachowań, przestrzeganie norm społecznych
- Dostarczenie uczniom wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień
- Kształtowanie u uczniów bezpiecznych zachowań w czasie pobytu w szkole, w drodze do szkoły, w domu
- Przygotowanie dzieci do racjonalnego zachowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

KRYTERIUM SUKCESU

Uczeń:

- Potrafi być tolerancyjny wobec osób niepełnosprawnych, innych kultur, narodowości, wyznań
- Potrafi wskazać najważniejsze święta narodowe
- Potrafi wskazać przemiany zachodzące w kraju i Europie z jednoczesnym zachowaniem tradycji kultury polskiej
- Być współodpowiedzialnym za środowisko naturalne i wykorzystać wiedzę ekologiczną w praktyce
- Zna historię patrona szkoły
- Dbą o zdrowie własne i innych ludzi
- Właściwie zachowuje się w sytuacjach trudnych, konfliktowych

- Planuje swój czas pracy i wypoczynku
- Krytycznie ocenia sytuacje problemowe i znajduje właściwe rozwiązanie
- Umie wyrażać swoje emocje i potrzeby
- Jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka
- Respektuje normy społeczne
- Współpracuje w grupie
- Stosuje reguły komunikacji społecznej oraz właściwe słownictwo
- Stosuje się do regulaminów szkolnych, wycieczki, itp.
- Szanuje wspólną własność
- Przełamuje negatywne stereotypy
- Wskazuje negatywne działania środków psychoaktywnych
- Dokonuje samooceny własnej i rówieśnika
- Chętnie sięga po książkę
- Umiejętnie wykorzystuje technologie informacyjne w szkole i w domu
- Umiejętnie wykorzystuje komputery i inne media do pozyskiwania, gromadzenia i wymiany informacji

Rozdział II

ZADANIA WYCHOWAWCZE I ZADANIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

Zadania i formy realizacji.

L. p.	Zagadnienie	Cele	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Współpraca z rodzicami i opiekunami	<ul style="list-style-type: none"> - podtrzymywanie tradycji rodzinnych - uświadamianie wartości rodziny - uświadamianie znaczenia pozytywnych więzi i relacji w rodzinie - uświadamianie rodziców o ustawowych obowiązkach względem własnych dzieci - uświadamianie rodzicom konieczności realizacji obowiązku szkolnego i obowiązku nauki (obowiązkowość ucznia w dostarczaniu usprawiedliwień) - informowanie rodziców o trudnościach edukacyjnych dziecka - poszukiwanie przyczyn trudności dydaktycznych i wychowawczych dziecka, - organizowanie dla rodziców spotkań i szkoleń na terenie szkoły i przez instytucje wspierające 	<ul style="list-style-type: none"> • zebrania klasowe i indywidualne • organizowanie spotkań rodziców z pedagogiem szkolnym, przedstawicielami Policji, PPP, • pomoc rodziców w organizacji imprez szkolnych i klasowych • sprawdzanie realizacji obowiązku szkolnego • wspieranie rodziców w procesie edukacyjnym dziecka poprzez rozmowy, spotkania, zebrania, konsultacje • rozmowy z nauczycielami uczącymi • zalecenia badania w Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej i specjalistycznych • dyżury pedagoga • przekazywanie rodzicom i opiekunom informacji o formach szkolenia dla rodziców/opiekunów 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, logopeda dyrekcja	wg planu systematycznie przez cały rok
2.	Integracja grupy	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> - czuje się dobrze i bezpiecznie w grupie rówieśniczej - rozwija umiejętność współdziałania - współtworzy normy zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> • gry i zabawy integracyjne • uroczystości klasowe i szkolne • wspólne wycieczki 	wychowawcy nauczyciele zespoły nauczycieli uczących w oddziałach	cały rok

		<p>w grupie rówieśniczej na podstawie ogólnie przyjętych norm zachowania</p> <ul style="list-style-type: none"> - integruje się w zespole klasowym potrafi zaakceptować słabszych, sprawnych inaczej - przełamuje bariery w kontaktach z osobami niepełnosprawnymi 	<p>i wyjazdy</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizacja Festynu rodzinnego • Organizacja Dnia Patrona Szkoły • Udział w uroczystościach organizowanych przez SU 	<p>dyrekcja pedagog</p>	
3.	Edukacja włączająca -	<ul style="list-style-type: none"> - zapobieganie odrzuceniu uczniów słabszych - integracja z osobami z niepełnosprawnościami 	drama	<p>Wych. świetlicy, nauczyciele</p>	Cały rok
4.	<p>Nauczanie i wychowanie w kontekście Praw Człowieka</p> <p>uwaga: cele i formy realizacji tego zadania znajdują się we wszystkich zadaniach Planu Wychowawczego</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa i obowiązki - zna i stosuje normy dobrego zachowania w kontekście Praw Człowieka - chce kształcić i rozwijać nawyki właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia - potrafi umiejętnie rozwiązywać problemy w grupie - świadomie akceptuje postawy przeciwko wykluczeniu i dyskryminacji - jest otwarty na „inność” i różnorodność kulturową - jest wrażliwy na potrzeby rówieśników 	<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie form grzecznościowych • zachowanie się w różnych instytucjach, urzędach i miejscach publicznych • stosowanie procedur przy rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych • działalność Szkolnego Rzecznika Praw Ucznia, Pedagoga • właściwe zachowanie się wobec ludzi innych narodowości, wyznań i kultur • gazetki, pogadanki podczas godzin wychowawczych 	<p>wychowawcy, nauczyciele dyrekcja pedagog</p>	cały rok
5.	Bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza terenem szkoły	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zachować bezpieczeństwo w drodze do i ze szkoły - potrafi zachować bezpieczeństwo w szkole i poza nią - przestrzega obowiązujące 	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki nauczycieli przedstawicieli Policji, Straży • przestrzeganie zasad BHP na lekcjach i w czasie przerw • zdobycie kart rowerowych 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog nauczyciel techniki dyrekcja</p>	cały rok

		<ul style="list-style-type: none"> - regulaminy - wie jak ma się zachować w czasie wolnym od zajęć - zna przepisy ruchu drogowego dotyczące pieszych - nie stosuje agresji psychicznej i fizycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie regulaminów i zasad obowiązujących w szkole, informowanie o konsekwencjach • aktywne pełnienie dyżurów nauczycieli z uwzględnieniem newralgicznych miejsc. (szatnia, boisko) • 		
6.	Wychowanie patriotyczne, ekologiczne i prozdrowotne	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać najważniejsze święta narodowe - potrafi wskazać przemiany zachodzące w kraju i Europie z jednoczesnym zachowaniem tradycji kultury polskiej - potrafi zastosować wiedzę ekologiczną w praktyce - jest współodpowiedzialny za stan środowiska naturalnego - zna zagrożenia wynikające z niszczącej działalności człowieka - potrafi zadbać o zdrowie własne i innych - nie używa narkotyków, dopalaczy i innych środków odurzających 	<ul style="list-style-type: none"> • wycieczki ekologiczne • obchody Dnia bez Papierosa • segregacja odpadów na terenie szkoły • propagowanie zdrowego stylu życia (gazetki, lekcje wychowawcze, zajęcia SKS-u) • spotkanie z pielęgniarką, policjantem) • organizowanie i udział w uroczystościach patriotycznych • kultywowanie tradycji szkolnych- imprezy SU, obchody Dnia Patrona Szkoły organizacja dnia bez słodyczy • spożywanie zdrowej żywności • przestrzeganie nawyków higienicznych 	wychowawcy nauczyciele pedagog dyrekcja	cały rok
7.	Rozwój osobisty, rozwijanie zainteresowań m.in. czytelniczych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi planować swój czas wolny i wypoczynek - poszerza swoje zainteresowania 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w kołach zainteresowań i zajęciach pozalekcyjnych • udział w konkursach szkolnych, 	wychowawcy nauczyciele	cały rok

		<p>poprzez udział w różnych zajęciach w szkole i poza nią</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi zaprezentować swoje osiągnięcia przed społecznością szkolną - rozwija zainteresowania czytelnicze 	<p>miejskich, powiatowych, ogólnopolskich, międzynarodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • udział w imprezach szkolnych i pozaszkolnych związanych z prezentacją uzdolnień i umiejętności • pasowanie na czytelnika 	nauczyciel bibliotekarz	
8.	Poznanie samego siebie	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zmiany zachodzące w ciele i psychice w okresie dojrzewania - rozróżnia uczucia i potrafi je wyrażać - potrafi konstruktywnie komunikować się - potrafi być empatyczny - stosuje asertywność - szanuje swoją godność osobistą i innych - nie szkodzi własnemu zdrowiu, nie pali papierosów, nie pije, nie odurza się 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia tematyczne z wychowawcą • zajęcia z pedagogiem szkolnym • zajęcia z Wychowania do Życia w Rodzinie 	wychowawcy nauczyciele pedagog	cały rok
9.	Rozwijanie kompetencji informatycznych oraz świadomości wynikającej z korzystania z Internetu oraz innych komunikatorów.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zagrożenia wynikające z Internetu - ma świadomość konsekwencji wynikających z nieodpowiedniego korzystania z komunikatorów - bezpiecznie korzysta z komputera, programów multimedialnych i Internetu - korzysta z różnych źródeł informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z informatyki • gazetki, • zajęcia z wychowawcą, • spotkania z rodzicami, (w razie konieczności spotkanie ze strażą miejską , policją) • korzystanie z encyklopedii i słowników multimedialnych, wykorzystanie ich na zajęciach • wykorzystanie do zajęć i prac domowych wiedzy pozyskanej z różnych źródeł informacji, z uwzględnieniem biblioteki, 	wychowawcy pedagog dyrektor nauczyciel informatyki	cały rok

			wykorzystaniem czytelnictwa i technologii informatycznej		
10.	Kształtowanie właściwych postaw oraz realizowanie uniwersalnych wartości, takich jak szacunek, tolerancja, wyrozumiałość, przyjaźń, zaufanie, prawda, odpowiedzialność, kultura, dobro, sprawiedliwość, godność osobista.	Uczeń: - rozpoznaje wartości moralne i etyczne - dokonuje właściwych wyborów - odróżnia zachowania właściwe od niewłaściwych - krytycznie ocenia negatywne postawy i zachowania	<ul style="list-style-type: none"> • ocena zachowań • rozmowy • zajęcia na godzinach wychowawczych 	Wszyscy nauczyciele Dyrektor pedagog	Cały rok

ZADANIA SZKOLNEJ PROFILAKTYKI

Zadania	Treści i formy realizacji	Realizatorzy
<p>Zadanie I: Przygotować nauczycieli do realizacji celów programu profilaktyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zebrać informacje na temat nauczycieli przeszkolonych, szkolących się i chcących się szkolić w zakresie profilaktyki 2. Zaplanować wewnętrzne doskonalenie nauczycieli zgodne z oczekiwaniami i potrzebami nauczycieli 3. Nawiązać kontakt z placówkami wspierającymi pracę szkoły (Sąd Rejonowy, GOPS, Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) 4. Przygotować zestawy literatury, programów autorskich i profesjonalnych dla nauczycieli zainteresowanych tematem 5. Doposażyć bibliotekę szkolną w fachowe materiały i publikacje 6. Stworzyć wykaz fachowych materiałów i publikacji 	<p>Pedagog Dyrektor Nauczyciele Biblioteka szkolna Autorzy programów i inicjatorzy różnorodnych działań</p>
<p>Zadanie II: Wdrożyć programy wychowawczo-profilaktyczne, działania i przedsięwzięcia w ramach Szkolnego Programu Profilaktyki</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdiagnozować potrzeby uczniów: przygotować narzędzia badawcze, opracować wnioski 2. Realizacja działań profilaktycznych zgodnie z potrzebami uczniów w klasach. 3. Zaplanować realizację celów profilaktycznych na: imprezach sportowych, rozrywkowych, wyjazdach, wycieczkach, zajęciach pozalekcyjnych 	<p>Wychowawcy Pedagodzy Nauczyciele</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Pomoc uczniom sprawiającym trudności wychowawcze w odniesieniu sukcesu i znalezieniu miejsca w społeczności szkolnej 5. Pomoc uczniom niepełnosprawnym w odniesieniu sukcesu i znalezienia miejsca w grupie 	
<p>Zadanie III Dbalność o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, szkole</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznać uczniów z obowiązującymi regulaminami: szatni, stołówki, sal lekcyjnych, świetlicy, zabaw w czasie przerw ,wycieczek 2. Zintegrować zespoły klasowe. 3. Zdobyć umiejętności właściwego zachowania się w trakcie wypadków, zagrożeń (udzielanie pierwszej pomocy). 4. Utrwalić zasady: „bawimy się bezpiecznie, przyjemnie i kulturalnie”. 5. Nazywać uczucia własne i innych – panować nad emocjami, agresją i przemocą. 6. Wyposażyć uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. 	<p>Pedagodzy Wychowawcy Pracownicy różnych instytucji wspierających nauczyciele</p>
<p>Zadanie IV: Współpraca z rodzicami i opiekunami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznać rodziców z wynikami diagnoz uczniów 2. Przygotować stosowne zestawy literatury tematycznej dla rodziców i opiekunów (pedagogizacja). 3. Zapoznać rodziców z dokumentacją obowiązującą w szkole 4. Informować rodziców o instytucjach wspierających proces wychowawczy dzieci. 5. Zaangażować rodziców w działania wychowawcze szkoły, klasy, zajęcia pozalekcyjne, imprezy sportowe i rozrywkowe. 6. Wspierać działania wychowawcze rodziców. 7. Zmobilizować rodziców do podnoszenia kompetencji wychowawczych poprzez korzystanie z ofert szkoły i innych instytucji. 	<p>Wychowawcy Biblioteka szkolna Pedagodzy Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna Organizatorzy imprez Rzecznik Praw Ucznia Instytucje wspierające</p>
<p>Zadanie V: Współpraca z instytucjami wspierającymi proces wychowawczy dziecka</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaplanować zasady współpracy. 2. Kontynuować współpracę z instytucjami: Straż Pożarna, Policja, Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 3. W zależności od potrzeb organizować spotkania przedstawicieli wybranych instytucji z Radą Pedagogiczną, z rodzicami i uczniami 	<p>Pedagodzy Dyrekcja Wychowawcy Rodzice</p>

	<p>4. Korzystać z ofert w/w instytucji w pedagogizacji rodziców, szkoleniach rady Pedagogicznej, prowadzeniu zajęć dla uczniów i weryfikacji programów profilaktycznych</p>	
<p>Zadanie VI: Troska o bezpieczeństwo i zdrowie</p>	<p>1. Otoczyć szczególną opieką dzieci sześciolletnich (zajęcia warsztatowe)</p> <p>2. Zorganizować zajęcia praktyczne z zasad bezpiecznych zachowań w szkole, bezpiecznego poruszania się po drodze</p> <p>3. Realizować strategię przeciwdziałania przemocy w szkole (apele, teatryki profilaktyczne)</p> <p>4. Uwrażliwić uczniów na bezpieczne formy spędzania wolnego czasu w różnych porach roku.</p> <p>5. Poznać plan ewakuacji szkoły (próba ewakuacji)</p> <p>6. Podejmować działania dla ochrony zdrowia własnego i innych - negatywny stosunek do substancji uzależniających i dopalaczy (zajęcia z profilaktyki uzależnień, pogadanki, lekcje wychowawcze, pedagogizacja rodziców)</p> <p>7. Budować właściwe więzi i relacje z zaznaczeniem własnego miejsca w rodzinie, okazywanie szacunku dla osób starszych</p> <p>8. Udzielać pomocy potrzebującym (zbiórki)</p> <p>9. Rozwiązywać problemy i trudne sytuacje (kształtowanie zachowań asertywnych, zalet pracy zespołowej; uświadamiać uczniom skutki jakie niesie obniżenie czyjejs wartości, zajęcia WDŻ, filmy profilaktyczne, dyskusje na temat tolerancji)</p>	<p>Przedstawiciele Policji Pedagog</p> <p>Wychowawcy Dyrektor Dyrektor Wychowawcy</p> <p>Dyrektor Wychowawcy Przedstawiciele Straży Pożarnej Wych. świetlicy Pedagog Wychowawcy, Rodzice Policja Wychowawcy Rodzice i opiekunowie</p> <p>SU Wychowawcy Nauczyciele Pedagog Wych. świetlicy Nauczyciele</p>

Rozdział II

PROCEDURY

1. Działania interwencyjne w szkole

W celu stworzenia w szkole warunków zapewniających uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz przejawami patologii społecznej ustala się, co następuje:

Rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego obowiązujących w szkole zasad.

W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną oraz zawiadamia o zaistniałym przypadku rodziców.

Policja wzywana jest w przypadku:

- znalezienia na terenie szkoły substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy itp.)
- gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać substancje psychoaktywne,
- gdy zachowania ucznia zagrażają jego bezpieczeństwu i innych osób,
- kradzieży lub innych wykroczeń.

W przypadku stwierdzenia lub podejrzenia, że uczeń jest na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy itp.) przedstawiciele szkoły podejmują następujące działania:

- zapewniają w razie konieczności uczniowi opiekę medyczną,
- zawiadamiają bezzwłocznie rodziców,
- ustalają termin spotkania z uczniem i jego rodzicami,
- prowadzą rozmowę z uczniem,
- prowadzą rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy i możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej (uczeń w obecności rodziców podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do zaprzestania używania substancji psychoaktywnych i przestrzegania określonych w kontrakcie reguł zachowania. Nadzór nad wypełnieniem kontraktu przez ucznia sprawują rodzice, wychowawcy, pedagog, psycholog),

- informują rodziców uczniów mających problemy związane z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych o funkcjonowaniu powołanych do rozwiązywania danych problemów placówek specjalistycznych.

W każdym przypadku rozwiązywania problemów – związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad – niezbędną jest ścisła współpraca wychowawcy klasy z rodzicami ucznia.

Brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze zachowanie ucznia niezgodne z obowiązującymi normami powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:

- zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych, łącznie z możliwością przeniesienia ucznia do innej szkoły,
- zgłoszenie sprawy do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego.

W klasie, w której ujawniono problemy związane z substancjami uzależniającymi, demoralizacją lub przejawami patologii społecznej są prowadzone dodatkowe zajęcia wychowawczo – profilaktyczne.

Powyższe działania interwencyjne są prowadzone przez pracowników szkoły.

2. Jednolity system reagowania na agresję i przemoc.

System reagowania powinien uwzględniać następujące założenia:

- należy reagować na każdą sytuację, w której występuje agresja i przemoc,
- brak reakcji komunikuje uczniom, że mają prawo tak się zachowywać,
- doraźne sytuacje wymagają szybkiej i zdecydowanej interwencji,
- ważne jest wykazanie troski o ucznia (dotyczy to zarówno ofiary jak i sprawcy). Nie należy potępiać ucznia, ale wskazywać na zachowania nieaprobowane, wyrażać brak zgody na stosowanie agresji i przemocy,
- każdą sytuację trzeba wnikliwie rozpatrywać,
- konieczne jest współdziałanie z innymi nauczycielami i udzielania sobie nawzajem wsparcia.

Osoba podejmująca interwencje powinna unikać:

- agresji fizycznej,
- agresji słownej (nie obrażać, nie zawstydząć, nie oceniać ucznia, nie stosować komunikatów typu „Ty”),
- okazywania niepewności,
- długich monologów i moralizowania,
- wchodzenia w rolę sprawcy, by mu pokazać, co czuje osoba poszkodowana.

Powinna natomiast:

- reagować stanowczo,
- mówić prosto i jasno,
- traktować sprawcę jak osobę, która może sama wziąć odpowiedzialność za swoje czyny,
- jeśli to konieczne to użyć siły, ale tylko tyle, ile potrzeba np. do rozdzielenia bijących się uczniów,
- szanować ucznia (mówić o zachowaniu, nie o osobie).

Interwencja powinna być odnotowana w dokumentacji szkolnej – zgodnie z przyjętymi przez szkołę procedurami.

W przypadku braku efektu interwencji doraźnej nauczyciel powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzić rozmowę z uczniem (uczniemi) o jego zachowaniu:

- jeżeli w zdarzeniu przemocy uczestniczy więcej niż jedna osoba należy rozmawiać z każdym z osobna, zaczynając od lidera grupy,
- miejscem rozmów powinno być pomieszczenie zapewniające spokój i brak świadków,
- nauczyciel, który decyduje się na przeprowadzenie rozmowy powinien jasno określić jej cel,
- nauczyciel opisać zachowanie ucznia, które jest powodem rozmowy,
- należy zapewnić ucznia, że nauczyciel chce mu pomóc,
- sprawca (sprawcy) musi otrzymać od nauczyciela jasny i jednoznaczny komunikat o braku akceptacji zachowania agresywno – przemocowego,
- należy dać uczniowi szansę wypowiedzenia się na temat zachowania będącego powodem interwencji,
- wysłuchać, stosując aktywne metody słuchania,
- jeżeli uczeń milczy należy powrócić jeszcze raz do propozycji pomocy,
- omówić z uczniem skutki przejawianych przez niego zachowań oraz poinformować o potrzebie spotkania z rodzicami.

2. Omówić z rodzicami zachowanie dziecka i ustalić strategię współpracy rodziców ze szkołą:

- pozyskać ich do współpracy,
- ustalić jej zasady,
- opracować wspólnie z rodzicami projekt kontraktu dla dziecka, określić w nim zachowania nieakceptowane, oczekiwania wobec dziecka,
- ustalić katalog kar i nagród, terminy wykonania poszczególnych zadań określonych w kontrakcie,
- ustalić hierarchię konsekwencji oraz zasady odzyskiwania przywilejów.

3. Wspólnie z dzieckiem i rodzicami przyjąć ostateczną wersję kontraktu (dziecko ma prawo negocjować warunki kontraktu).

4. Monitorować realizację kontraktu.

- Jeżeli kontrakt ma być udostępniony innym nauczycielom, o fakcie tym powinni być powiadomieni rodzice i uczeń.

- W przypadku niewywiązywania się z przyjętego kontraktu szkoła powinna podjąć dalsze działania, w tym wynikające z przepisów prawa.
- W rozmowach z dziećmi – ofiarami przemocy należy pamiętać, aby:
 - powiedzieć dziecku o swoich intencjach,
 - okazać ciepło i akceptację,
 - wczuć się w stan emocjonalny dziecka,
 - dostosować się do sposobu mówienia, siedzenia dziecka,
 - aktywnie, uważnie słuchać,
 - zadawać pytania ułatwiające nawiązanie kontaktu,
 - unikać zbyt wielu dociekliwych pytań,
 - być cierpliwym – dawać czas na udzielenie odpowiedzi,
 - nie oceniać dziecka ani zdarzeń, które przedstawia,
 - nie podważać jego wypowiedzi,
 - pomagać dziecku nazywać uczucia,
 - nie mówić za dziecko,
 - nie wyręczać dziecka,
 - pokazywać dziecku jego mocne strony, dowartościować je,
 - docenić odwagę dziecka, kiedy mówi o bolesnych dla siebie zdarzeniach,
 - uszanować jego odmowę i lęk, kiedy nie wskazuje sprawców,
 - przypomnieć prawa, które go chronią,
 - informować dziecko o wszystkim, co zamierzamy zrobić w tej sytuacji,
 - zmotywować je do współpracy (z wychowawcą, pedagogiem szkolnym, terapeutą, przedstawicielami innych instytucji) w celu rozwiązania problemu.

Rodzice dziecka będącego ofiarą przemocy i agresji powinni być poinformowani o problemie, otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły (np. kontakt z pedagogiem, wskazanie innych instytucji).

3. Formy i metody realizacji zadań Programu

- lekcje przedmiotowe i godziny wychowawcze
- zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, SKS, zajęcia edukacyjno- terapeutyczne, zespoły dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia kompensacyjne i terapeutyczne, zajęcia logopedyczne

- konsultacje, porady i pomoc w nadrobieniu zaległości
- szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne
- festyny, happeningi, konkursy, quizy w związku z różnymi akcjami profilaktycznymi, np. „Dzień bez Papierosa” itp.
- konkursy, imprezy szkolne, dyskoteki
- gry, zawody i zabawy sportowe;
- wystawy różnorodnych prac uczniów
- realizacja treści programowych zawierających profilaktykę prozdrowotną;
- prezentacje osiągnięć uczniów
- przygotowanie uczniów do zdobycia karty rowerowej
- spotkania z rodzicami
- realizacja programów profilaktyczno- wychowawczych
- spotkania ze specjalistami, prelekcje
- rozmowy indywidualne
- konsultacje z psychologiem
- spotkania w małych grupach
- pogadanki, wykłady, pokazy filmów
- zabawy dydaktyczne
- zajęcia integracyjne
- zajęcia wychowawczo – profilaktyczne
- wycieczki klasowe, rajdy, ogniska
- wyjścia, wyjazdy do kina, teatru, muzeum, filharmonii
- akademie, apele
- działalność SU,
- konsultacje dla rodziców (opiekunów), uczniów
- programy własne (edukacyjne i profilaktyczne)
- gazetki szkolne, plakaty, broszury, ulotki, biuletyny, tablice ogłoszeń
- organizacja akcji charytatywnych
- kiermasze ozdób wielkanocnych i choinkowych
- projekty badawcze
- zapewnianie opieki dla uczniów zaniedbanych wychowawczo i materialnie

- nagrody przewidziane w statucie i WSO
- zapoznanie uczniów z regulaminami obowiązującymi w szkole
- udział w akcjach ogólnopolskich i lokalnych
- przedstawienia, inscenizacje
- drama, dyskusja klasowa, burza mózgów

Rozdział IV

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

W ustaleniu czy Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest ewaluacja, dlatego należy kontrolować:

- co się wydarzyło w czasie realizacji programu i dlaczego (*ewaluacja procesu*),
- czy osiągnięte zostały cele i czy wykonano zaplanowane zadania (*ewaluacja wyników*).

Ewaluacja wyników będzie dotyczyła zadań i celów programu. Zostanie dokonana po zakończeniu działań przewidzianych na **trzy lata nauki szkolnej**.

Elementem ewaluacji jest stałe monitorowanie przebiegu realizacji zadań. Sprawdzenie skuteczności działań będzie końcową ewaluacją wyników.

W celu uzyskania informacji, jak realizowane są zaplanowane zadania i czy w związku z nimi uczestnicy programu napotkali na trudności, dokonywany będzie monitoring programu w ciągu każdego roku szkolnego.

Ewaluacje wyników należy przeprowadzić po zakończeniu czasu przewidzianego na realizację programu. Ważnymi wskazówkami do

pracy będą wnioski wszystkich realizatorów programu w każdym roku jego funkcjonowania.

Ewaluacja procesu będzie systematycznym monitorowaniem przebiegu realizacji zaplanowanych działań w celu uzyskania odpowiedzi na pytania:

- Czy dążymy do osiągnięcia celów?
- Czy zadania są realizowane? Jeżeli nie, to dlaczego?
- Jakie trudności mieli realizatorzy w związku z wykonywaniem zadań?
- Co sądzą uczniowie i ich rodzice na temat realizowanych zadań?
- Czy zaplanowane zadania zostały zakończone? Jeżeli nie, to dlaczego?
- Czy w trakcie pracy nad programem wprowadzono zmiany? Jeżeli tak, to jakie i dlaczego?

Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

- obserwacje, np. podczas ustnych odpowiedzi, sprawdzianów, publicznych występów, pracy w grupie, kontaktów z kolegami na przerwach, uroczystościach szkolnych i środowiskowych,
- analiza dziennika lekcyjnego pod kątem frekwencji, wyników nauczania i zachowania – wyniki frekwencji i nauczania
- analiza dzienników zajęć pozalekcyjnych (wyrównawczych, kół zainteresowań i innych) pod względem liczby korzystających z nich uczniów,
- wywiady z pedagogiem i psychologiem szkolnym odnośnie liczby i rodzaju konfliktów i nieporozumień między uczniami,
- ankiety przeprowadzane wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
- analiza sprawozdań z konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych,
- rozmowy z uczniami, innymi pracownikami szkoły, rodzicami.

Rozdział V

Normy zachowania obowiązujące członków społeczności szkolnej

Uczniowie:

1. zawsze są przygotowani do lekcji
2. zachowują się kulturalnie i z szacunkiem
3. nie stosują przemocy fizycznej, psychicznej i słownej
4. swoim zachowaniem i zabawami nie stwarzają zagrożenia dla siebie i innych
5. szanują sprzęt szkolny, swoją i cudzą własność
6. szanują przyrodę, dbają o zielen wokół szkoły i w szkole
7. wymienione normy zachowania obowiązują także w kinie, teatrze, na wycieczkach szkolnych oraz miejscach publicznych
8. złym zachowaniu kolegów informują dorosłych

Szkolny Program Wychowawczy jest dokumentem otwartym i może podlegać modyfikacjom.

Zaopiniowany przez:

Radę Rodziców

Samorząd uczniowski